

Dirk van Wullen

In 1785 wordt Dirk van Wullen (*1761, Amsterdam) als proponent aangesteld in Warnsveld. Vijf jaar later is hij gereformeerd predikant in Zutphen. Zijn dwarse eigenzinnigheid maakt hem weinig geliefd. De lutherse dominee Jacob Nieuwenhuis schrijft eens over een collega '... een braaf, maar stijf en droog regtzinnig gereformeerd predikant' en voegt daar meteen aan toe: 'eigenschappen waarin ds Van Wullen hem nog verre overtrof'. Zelf kwalificeert hij een lutherse collega eens geringerschattend als 'slechts een halve broeder'. Als in 1819 de dichter Staring zijn paascantate wil uitvoeren in de Walburgskerk, ligt Van Wullen dwars.

De schaarse biografische berichten over Van Wullen noemen steevast zijn historische belangstelling. Al tijdens zijn studie in Utrecht is hij lid van het oudheid-, taal- en dichtkundig genootschap *Dulces ante omnia Musae*. Met J.F. Martinet bespreekt hij vraagstukken uit Zutphens geschiedenis. Behalve zijn *Gedachtenisrede wegens de verovering der stad Zutphen door de Spanjaarden in Nov. 1572* heeft hij echter geen historische publicaties van betekenis op zijn naam staan. Een geschiedenis van de Walburgskerk blijft onvoltooid.

Van Wullen is predikant in een politiek roerige tijd. In 1798 maakt de Bataafse Republiek een eind aan de bevoorrechte positie van de gereformeerde kerk. Kerkgebouwen en pastorieën moeten worden herverdeeld onder alle gezindten. Er dreigt nationalisatie van kerkelijke goederen en fondsen. Om de historische rechten van de Walburgskerk aan te tonen, duikt Van Wullen in de archieven. Of hij die klus vrijwillig op zich neemt, of dat de kerkbestuurders hem aanwijzen vanwege zijn historische kennis, weten we niet. Maandenlang snuffelt hij in kerkboeken, kerkmeestersrekeningen, stadsrekeningen en andere paperassen. Een dik pakket gedetailleerde

aantekeningen over bezittingen en fondsen van de kerk door de eeuwen heen heeft hij daarvan nagelaten.

Dirk van Wullen ontpopt zich als een ware archiefkrat. Hij ordent en inventariseert hierna het archief van de kerkmeesters, dat van de kerkenraad én het archief van het Bornhof. Ook maakt hij een catalogus op het boekenbezit van de Librije. Als in 1827 het stadsarchief geordend moet worden, denkt het stadsbestuur meteen aan Van Wullen. Hij bedankt echter voor de eer. Hij voelt zich te oud en is te druk met kerkelijke zaken. Van Wullen overlijdt te Zutphen in 1832, enkele maanden na zijn emeritaat.

(Rob Kammelaar)

Literatuur

- Regionaal Archief Zutphen, archiefnrs. 62, 63, 83, 206.
- Jacob Riemens, 'Jacob Nieuwenhuis. Luthers predikant in Zutphen', in *Zutphen* 2011-1 en -2.
- *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche Letterkunde* (1888-1891).